C/2025/649

10.2.2025.

PADOMES IETEIKUMS,

(2025. gada 21. janvāris),

ar ko apstiprina Maltas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu

(C/2025/649)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. pantu,

ņemot vērā Regulu (ES) 2024/1263 un jo īpaši tās 17. pantu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

(1) Reformētā ES ekonomikas pārvaldības sistēma stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Reformētās ES ekonomikas pārvaldības sistēmas pamatelementi ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību ([1]) kopā ar grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu ([2]) un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES par dalībvalstu budžeta struktūrām ([3]). Sistēmas mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Tā arī veicina valstu atbildību, un tajā ir likts lielāks uzsvars uz vidēju termiņu apvienojumā ar noteikumu efektīvāku un konsekventāku izpildi.

(2) Jaunajā ekonomikas pārvaldības sistēmā būtiska vieta ir valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajiem plāniem, kurus dalībvalstis iesniedz Padomei un Komisijai. Šiem plāniem būtu jāpalīdz sasniegt divus mērķus: i) nodrošināt cita starpā, ka līdz korekcijas perioda beigām vispārējās valdības parāds ticami samazinās vai saglabājas piesardzīgos līmeņos un ka valdības budžeta deficīts vidējā termiņā tiek samazināts un saglabāts zem atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP, un ii) nodrošināt reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Tālab katrā plānā ir jāiekļauj vidēja termiņa saistības attiecībā uz neto izdevumu ([4]) virzību, kas faktiski paredz budžeta ierobežojumu uz plāna darbības laiku, kurš ir četri vai pieci gadi (atkarībā no dalībvalsts parastā sasaukuma perioda). Turklāt plānā būtu jāpaskaidro, kā dalībvalsts nodrošinās reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos (tai skaitā attiecīgā gadījumā tajos, kuri attiecas uz makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNNP)), un kā dalībvalsts pievērsīsies Savienības kopīgajām prioritātēm. Fiskālās korekcijas periods ir četri gadi, taču to var pagarināt par ilgākais trim gadiem, ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu, kas atbilst Regulā (ES) 2024/1263 noteiktajiem kritērijiem.

(3) Pēc tam, kad plāns ir iesniegts, Komisija novērtē, vai tas atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Neto izdevumi atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 2. pantā sniegtajai definīcijai ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz Savienības fondu ieņēmumi, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(4) Pēc Komisijas ieteikuma Padome pieņem ieteikumu, lai noteiktu attiecīgās dalībvalsts neto izdevumu virzību, un attiecīgā gadījumā apstiprina reformu un investīciju saistību kopumu, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai.

APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR MALTAS VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLI STRUKTURĀLO PLĀNU

(5) Malta vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu Padomei un Komisijai iesniedza 2024. gada 20. septembrī.

Process pirms plāna iesniegšanas

(6) Lai veidotu dialogu, kura rezultātā tiek iesniegti valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni, Komisija 2024. gada 21. jūnijā saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 9. pantu nosūtīja Maltai atsauces trajektoriju ([5]). Komisija publicēja šo atsauces trajektoriju 2024. gada 20. septembrī ([6]). Atsauces trajektorija ir balstīta uz risku un ļauj nodrošināt, ka līdz fiskālās korekcijas perioda beigām un, ja netiek veikti papildu budžeta pasākumi, pēc korekcijas perioda beigām vispārējās valdības parāds vidējā termiņā ticami samazinās vai saglabājas piesardzīgā līmenī un ka vispārējās valdības budžeta deficīts korekcijas periodā tiek samazināts zem 3 % no IKP un vidējā termiņā saglabājas zem minētās atsauces vērtības. Vidējs termiņš tiek definēts kā desmit gadu laikposms, kas seko korekcijas perioda beigām. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 6. panta d) punktu, 7. un 8. pantu atsauces trajektorija atbilst arī deficīta kritērijam, parāda ilgtspējas nosacījumam un deficīta noturības nosacījumam. Maltas atsauces trajektorija, balstoties uz Komisijas pieņēmumiem, kas ir 2024. gada jūnijā nosūtīto iepriekšējo norādījumu pamatā, un pieņemot četru gadu korekcijas periodu, paredz, ka neto izdevumu pieaugums nedrīkstētu pārsniegt 1. tabulā sniegtās vērtības. Tas nozīmē, ka neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā (2025.–2028. gadā) ir 5,9 %.

1. tabula. Atsauces trajektorija, ko Komisija Maltai iesniedza 2024. gada 21. jūnijā

	2025	2026	2027	2028	Vidējais rādītājs 2025.–2028. gadā
Neto izdevumu maksimālais pieaugums (gadā, %)	6,0	5,8	5,9	5,7	5,9

Avots: Komisijas aprēķini

(7) Malta un Komisija no 2024. gada jūnija līdz septembrim risināja Regulas (ES) 2024/1263 12. pantā paredzēto tehnisko dialogu. Dialoga galvenās tēmas bija Maltas paredzētā neto izdevumu virzība un tās pamatā esošie pieņēmumi (konkrētāk, atsauces vērtības pārskatīšanas paredzamā ietekme uz IKP), kā arī reformas un investīcijas, ko paredzēts īstenot, lai reaģētu uz galvenajām Eiropas pusgada gaitā apzinātajām problēmām un pievērstos Savienības kopīgajām prioritātēm, kas ir taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, sociālā un ekonomiskā noturība, enerģētiskā drošība un aizsardzības spēju palielināšana.

(8) Malta 2024. gada septembrī saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. panta 3. punktu un 36. panta 1. punkta c) apakšpunktu un atbilstīgi tās plānā sniegtajai informācijai rīkoja apspriešanos ar sociālajiem partneriem. Saskaņā ar Maltas plānā sniegto informāciju plāna pasākumi un iniciatīvas tika apspriesti ar Maltas Ekonomikas un sociālās attīstības padomi (*MCESD*), kas ir platforma, kurā tiekas galvenie sociālie partneri Maltā.

([5]) Dalībvalstīm un Ekonomikas un finanšu komitejai nosūtāmie iepriekšējie norādījumi ietver trajektorijas bez korekcijas perioda pagarinājuma un ar to (attiecīgi par četriem un septiņiem gadiem). Tie ietver arī galvenos sākotnējos nosacījumus un Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmas pamatā esošos pieņēmumus. Atsauces trajektorija tika aprēķināta, pamatojoties uz metodiku, kas aprakstīta Komisijas *2023. gada parāda ilgtspējas pārskatā* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Tās pamatā ir Eiropas Komisijas 2024. gada pavasara prognoze un tās vidēja termiņa pagarinājums līdz 2033. gadam, un ilgtermiņa IKP pieaugums un novecošanas izmaksas atbilst Komisijas un Padomes kopīgajam *2024. gada ziņojumam par novecošanu* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#malta.

Citi saistīti procesi

(9) Padome 2024. gada 26. jūlijā konstatēja, ka Maltā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, jo nav ievērots deficīta kritērijs ([7]). Šis ieteikums sakrīt ar Padomes ieteikumu saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu par pārmērīga valsts budžeta deficīta situācijas novēršanu Maltā ([8]). Minēto ieteikumu vienlaicīga pieņemšana sakarā ar pielāgošanos jaunajai ekonomikas pārvaldības sistēmai un pārejai uz to nodrošina saskanību starp ieteiktajām korekcijām.

(10) Malta 2025. gada budžeta plāna projektu iesniedza 2024. gada 15. oktobrī. Komisija atzinumu par šo budžeta plāna projektu pieņēma 2024. gada 26. novembrī ([9]).

(11) Padome 2024. gada 21. oktobrī adresēja Maltai vairākus konkrētai valstij adresētus ieteikumus (KVAI) Eiropas pusgada ietvaros ([10]).

PLĀNA KOPSAVILKUMS UN KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

(12) Turpmāk ir sniegts plāna novērtējums, ko Komisija veica saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 16. pantu.

Konteksts: makroekonomiskā un fiskālā situācija un perspektīvas

(13) Ekonomiskā aktivitāte Maltā 2023. gadā pieauga par 7,5 % – šo pieaugumu veicināja privātais patēriņš un eksports. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi paredzamā ekonomikas izaugsme 2024. gadā ir 5,0 %, kas skaidrojama ar spēcīgu iekšzemes pieprasījumu un eksporta rādītājiem. Paredzams, ka 2025. gadā reālais IKP palielināsies par 4,3 %, jo patēriņš un investīcijas turpinās veicināt izaugsmi. Paredzams, ka 2026. gadā, ekonomikas izaugsmes tempam saglabājoties, reālais IKP palielināsies par 4,3 %. Paredzams, ka prognozes periodā (t. i., 2024.–2026. gadā) potenciālais IKP Maltā pieaugs stabilā tempā (vidēji 4,9 %), un to veicinās spēcīgais darbaspēka un – mazākā mērā – kapitāla uzkrāšanas ieguldījums. Bezdarba līmenis 2023. gadā bija 3,5 %, un saskaņā ar Komisijas prognozi tas 2024. gadā būs 3,2 %, 2025. gadā 3,1 % un 2026. gadā 3 %. Paredzams, ka inflācija (IKP deflators), kas 2023. gadā bija 5,3 %, 2024. gadā būs samazinājusies līdz 2,6 %, un sagaidāms, ka tā sasniegs 2,5 % 2025. gadā un 2,1 % 2026. gadā.

(14) Kas attiecas uz fiskālajām norisēm, Maltas vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā bija 4,5 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi tas būs sasniedzis 4 % no IKP 2024. gadā un turpinās samazināties, sasniedzot 3,5 % no IKP 2025. gadā un, balstoties uz nemainīgas politikas pieņēmumu, 3,1 % 2026. gadā. Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozē ir ņemts vērā Maltas 2025. gada budžeta projekts, kuru valdība valsts parlamentam ierosināja oktobrī. Vispārējās valdības parāds 2023. gada beigās bija 47,4 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs palielinājusies līdz 49,8 %. Prognozēts, ka 2025. gada beigās tā būs pieaugusi vēl vairāk – līdz 50,4 % – un 2026. gada beigās līdz 50,2 % no IKP. Komisijas fiskālajā prognozē netiek ņemtas vērā vidēja termiņa plānos norādītās politikas saistības, kamēr tās nav papildinātas ar ticami paziņotiem un pietiekami precīzi formulētiem konkrētiem politikas pasākumiem.

Plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie makroekonomiskie pieņēmumi

(15) Maltas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns aptver laikposmu no 2025. līdz 2028. gadam, un tajā ir paredzēta fiskālā korekcija četru gadu laikā.

(16) Plānā ir ietverta visa informācija, kas jāsniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 13. pantu.

(17) Plānā valsts uzņemas saistības panākt 2. tabulā sniegto neto izdevumu virzību, kas laikposmā no 2025. līdz 2028. gadam atbilst neto izdevumu vidējam pieaugumam 5,9 % apmērā. Korekcijas perioda (2025.–2028. gads) neto izdevumu vidējais pieaugums, kas paredzēts plānā, ir tāds pats ([11]), kā norādīts atsauces trajektorijā, kuru Komisija nosūtīja 2024. gada 21. jūnijā. Plānā ir pieņemts, ka potenciālā IKP pieaugums samazināsies no 5,1 % 2024. gadā līdz 4,8 % 2025. gadā un tālāk līdz 4,6 % 2026. gadā, bet pēc tam saglabāsies stabils minētajā līmenī līdz 2028. gadam. Turklāt plānā paredzēts, ka IKP deflatora pieauguma temps 2024. gadā būs sasniedzis 3,1 %, pēc tam samazināsies līdz 2,6 % un turpmāk katru gadu līdz 2028. gadam saglabāsies šādā līmenī.

([7]) OV L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj.
([8]) Ieteikums Padomes ieteikumam par pārmērīga budžeta deficīta stāvokļa novēršanu Maltā, 26.11.2024., COM(2024) 955 final.
([9]) Komisijas atzinums par Maltas budžeta plāna projektu, 26.11.2024., C(2024) 9061 final.
([10]) Padomes Ieteikums (2024. gada 21. oktobris) par Maltas ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku.
([11]) Atšķirība nav redzama noapaļošanas dēļ.

2. tabula. Maltas plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie pieņēmumi

	2024	2025	2026	2027	2028	Vidējais rādītājs plāna darbības laikā 2025.–2028. gadā
Neto izdevumu pieaugums (gadā, %)	7,4	6,0	5,8	5,8	6,1	5,9
Neto izdevumu pieaugums (kumulatīvi no 2023. gada bāzes, %)	7,4	13,8	20,4	27,4	35,2	neattiecas
Potenciālā IKP pieaugums (%)	5,1	4,8	4,6	4,6	4,6	4,7
Inflācija (IKP deflatora pieaugums) (%)	3,1	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

Avots: Maltas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns un Komisijas aprēķini.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības parādu

(18) Ja plānā norādītā neto izdevumu virzība un tās pamatā esošie pieņēmumi īstenosies, vispārējās valdības parāds saskaņā ar plānu nedaudz samazināsies no 49,2 % no IKP 2024. gadā līdz 48,8 % no IKP korekcijas perioda beigās (2028. gadā), kā norādīts nākamajā tabulā. Paredzams, ka pēc korekcijas perioda beigām vidējā termiņā (t. i., līdz 2038. gadam) parāda attiecība saskaņā ar plānu turpinās samazināties, 2038. gadā sasniedzot 42,3 % no IKP. Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības parāds vidējā termiņā noturētos zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 60 % no IKP. Balstoties uz plānā norādītajiem pieņēmumiem, tas ir ticami, jo saskaņā ar visiem Komisijas parāda ilgtspējas analīzes deterministiskajiem stresa testiem tiek prognozēts, ka parāds līdz 2038. gadam būs zem 60 % no IKP. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta a) punktā un 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz parādu.

3. tabula Maltas plānā norādītā vispārējās valdības parāda un bilances attīstība

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Valdības parāds (% no IKP)	47,3	49,2	49,8	49,9	49,5	48,8	42,3
Valdības bilance (% no IKP)	- 4,5	- 4,0	- 3,8	- 3,4	- 3,0	- 2,6	- 2,1

Avots: Maltas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības bilanci

(19) Balstoties uz plānā norādīto neto izdevumu virzību un pieņēmumiem, vispārējās valdības budžeta deficīts pakāpeniski samazināsies no 4 % no IKP 2024. gadā līdz 3,0 % no IKP 2027. gadā un 2,6 % 2028. gadā. Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības bilance korekcijas perioda beigās (2028. gadā) nepārsniegtu atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Arī desmit gadu periodā pēc korekcijas perioda (t. i., līdz 2038. gadam) valdības budžeta deficīts nepārsniegtu 3 % no IKP. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta b) punktā un 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz deficītu.

Fiskālās korekcijas profils laikā

(20) Fiskālās korekcijas profils laikā, ko nosaka kā plānā norādītās strukturālās primārās bilances izmaiņas, ir visumā lineārs, kā to prasa Regulas (ES) 2024/1263 6. panta c) punkts. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas jomas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta c) punktā noteiktajam neatlikšanas nosacījumam.

Maltas plānā norādītā strukturālās primārās bilances attīstība

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Strukturālā primārā bilance (% no IKP)	- 3,5	- 2,7	- 2,2	- 1,7	- 1,2	- 0,8
Strukturālās primārās bilances izmaiņas (procentp.)	n. p.	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4

Avots: Maltas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns.

Atbilstība pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai

(21) Plānā noteiktā neto izdevumu virzība atbilst pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras prasībām (jo īpaši minimālajai ikgadējai strukturālajai korekcijai, kas noteikta Padomes Regulas (EK) 1467/97 3. panta 4. punkta trešajā daļā).

Plāna atbilstība deficīta noturības nosacījumam

(22) Regulas (ES) 2024/1263 8. pantā noteiktā preventīvās daļas prasība attiecībā uz deficīta noturības nosacījumu, kuras mērķis ir nodrošināt kopēju rezervi attiecībā pret deficīta atsauces vērtību 3 % no IKP, Maltai tiek piemērota no 2028. gada, jo tiek plānots, ka deficīts no 2027. gada būs mazāks par 3 % no IKP. Tāpēc 2028. gadā strukturālās primārās bilances ikgadējai korekcijai nevajadzētu būt mazākai par 0,4 % no IKP, ja strukturālais deficīts 2027. gadā saglabāsies virs 1,5 % no IKP, lai strukturālā izteiksmē sasniegtu kopējo noturības rezervi 1,5 % apmērā no IKP. Fiskālā korekcija, kas izriet no plāna politiskajām saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, 2028. gadā būs 0,4 %. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst deficīta noturības nosacījumam.

Plāna atbilstība parāda ilgtspējas nosacījumam

(23) Saskaņā ar plānu vispārējās valdības parāds visā korekcijas periodā noturēsies zem 60 % no IKP. Tāpēc saskaņā ar plānu parāda ilgtspējas nosacījumu nepiemēro.

Plāna makroekonomiskie pieņēmumi

(24) Plāna pamatā ir makroekonomisku un fiskālu pieņēmumu kopums, kas atbilst Komisijas pieņēmumiem, kurus tā dalībvalstīm nosūtīja 2024. gada 21. jūnijā. Tajā ir ņemta vērā pieejamā papildu informācija salīdzinājumā ar atsauces trajektoriju un attiecīgi iekļauti atjauninăti makroekonomiskie un fiskālie rādītāji. Šā atjauninājuma ietekme būtiski neietekmē plāna vidējo neto izdevumu pieaugumu salīdzinājumā ar atsauces trajektoriju.

Plāna fiskālā stratēģija

(25) Saskaņā ar plānā sniegto fiskālo stratēģiju saistības attiecībā uz neto izdevumiem tiks īstenotas, galvenokārt iegrožojot izdevumus. Politikas pasākumu orientējošais kopums ietver pakāpenisku atkarības no enerģijas subsīdijām samazināšanu, ko veicina strukturālās reformas un stratēģiskās investīcijas enerģētikas nozarē nolūkā veicināt atjaunīgos energoresursus un uzlabot energoefektivitāti. Attiecīgo politikas pasākumu detalizēts izklāsts ir jāapstiprina vai jākoriģē un jāizskata skaitliski gada budžetos. Tajā pašā laikā pastāv riski, kas apdraud plānā iekļautās orientējošās fiskālās stratēģijas īstenošanu un kas izriet no joprojām lielās nenoteiktības attiecībā uz pasākumu konkrētu izklāstu. Turklāt 2025. gada budžeta plāna projektā ir konkretizēti politikas pasākumi, ar kuriem paredzēts īstenot saistības attiecībā uz 2025. gada neto izdevumiem ([12]).

([12]) Sk. Komisijas atzinumu par Maltas budžeta plāna projektu, 26.11.2024., C(2024) 9061 final.

Plānā paustie nodomi attiecībā uz reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties Savienības kopīgajām prioritātēm

(26) Plānā ir aprakstīta plānotā politika attiecībā uz reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kuras apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši KVAI, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Plānā ir iekļautas 143 reformas un investīcijas, kas vērstas uz ES kopīgajām prioritātēm, no kurām 32 tiek finansiāli atbalstītas no ANM un 23 – no kohēzijas politikas fondiem.

(27) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, tostarp Regulas (ES) 2021/1119 noteiktie klimata mērķi" un Maltas nacionālajā enerģētikas un klimata plānā (NEKP) 2021.–2030. gadam izklāstītajiem mērķiem plānā ir iekļauti pasākumi nolūkā racionalizēt atļauju piešķiršanas procesus atjaunīgās enerģijas stacijām (iekļauti atveseļošanas un noturības plānā (ANP)) un turpināt programmas, kas mudina mājsaimniecības un uzņēmumus pieņemt atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas. Šo pasākumu mērķis cita starpā ir īstenot Padomes 2020.–2024. gadā pieņemtos KVAI par atkarības no fosilajām degvielām samazināšanu un atjaunīgo energoresursu izmantošanas veicināšanu. Plānā ir iekļauti arī pasākumi, kuru mērķis ir veicināt nedzīvojamo privāto un publisko ēku modernizāciju (iekļauti ANP) un pieņemt MVU veiktus energoauditus, un sagaidāms, ka tie kopā ar citiem pasākumiem palīdzēs īstenot 2019.–2023. gada KVAI saistībā ar energoefektivitāti. Plānā ir iekļautas arī lielas investīcijas enerģijas atgūšanā un organisko atkritumu apstrādes stacijās, kā arī ANP iekļautās reformas saistībā ar atkritumiem, kas radušies būvdarbos un ēku nojaukšanā, un paredzams, ka tās cita starpā palīdzēs īstenot 2020. gada KVAI par atkritumu apsaimniekošanu. Dzeramā ūdens iekārtu optimizācijas plānā iekļauto pasākumu mērķis cita starpā ir palīdzēt īstenot 2019. gada KVAI par resursu pārvaldību un efektivitāti. Plāna pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot ilgtspējīgus transporta veidus un infrastruktūru dažādos transporta veidos, un citi pasākumi – arī tie, kas paredzēti ANP, – ir vērsti uz to, lai īstenotu Padomes 2019.–2024. gadā izdotos KVAI par autotransporta sastrēgumu un emisiju samazināšanu. Plānā ir iekļauti arī pasākumi, kas uzlabo valdības digitālās infrastruktūras noturību, kapacitāti un drošību (iekļauti ANP), uzlabo piekļuvi digitālajām tehnoloģijām (daļēji izmantojot ANP paredzētos pasākumus) un citi pasākumi, piemēram, Maltas Uzņēmējdarbības reģistra tiešsaistes portāla uzlabošana, kas cita starpā, paredzams, palīdzēs īstenot 2020. gada KVAI par digitālās pārkārtošanās paātrināšanu.

(28) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlārs" plānā ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir ieviest stimulējošus mehānismus darba mūža pagarināšanai pēc pensionēšanās vecuma un pensionēšanās ienākumu dažādošanai. Šo un citu plānā iekļauto pasākumu mērķis ir īstenot 2019. gada KVAI par pensiju sistēmas ilgtspēju. Plānā ir iekļauti arī pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt kritiski svarīgas medicīnas preces, stiprināt primāro aprūpi un nodrošināt ilgtspējīgu darbaspēku, arī izmantojot ANP reformu ārvalstu darba ņēmēju labbūtības uzlabošanai, un kuru mērķis cita starpā ir īstenot 2019. un 2020. gada KVAI par veselības aprūpes sistēmas ilgtspējas un noturības stiprināšanu. Plānā ietverto pasākumu mūžizglītības, prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas stiprināšanai un izglītības kvalitātes un pieejamības uzlabošanai un citu pasākumu – arī ANP iekļauto – mērķis ir īstenot Padomes 2019. gada KVAI par iekļaujošu izglītību un apmācību, 2023. gada KVAI par prasmju un kompetenču uzlabošanu, reaģējot uz zaļo pārkārtošanos, kā arī 2024. gada KVAI par izglītības un apmācības kvalitāti un atbilstību tirgus prasībām, lai novērstu zemos izglītības rezultātus. Turklāt plānā ir iekļauti pasākumi iespējkapitāla atbalstam un valsts pētniecības un inovācijas satvara pārveidei, un to mērķis cita starpā ir īstenot 2020. gada KVAI saistībā ar privāto investīciju veicināšanu un 2019. un 2020. gada KVAI saistībā ar pētniecību un inovāciju. Pasākumi, kuru mērķis ir stiprināt prokuratūru (iekļauti ANP) un turpināt centienus atklāt korupcijas gadījumus un saukt pie atbildības par tiem(iekļauti ANP), cita starpā būs vērsti uz to, lai īstenotu Padomes 2019. un 2020. gadā sagatavotos KVAI par tiesu sistēmas neatkarības un efektivitātes stiprināšanu un Padomes 2019. gadā sagatavoto KVAI par pārvaldības sistēmas uzlabošanu. Turklāt plānā ir iekļauti pasākumi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un nodokļu uzlikšanas jomā, piemēram, centieni turpināt īstenot Finanšu izlūkošanas analīzes vienības (*FIAU*) stratēģiju 2023.–2026. gadam un ieviest jaunus tiesību aktus par ienākošajiem un izejošajiem maksājumiem (iekļauti ANP), kuru mērķis būs īstenot Padomes 2019. un 2020. gadā sagatavoto KVAI par progresu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējuma stiprināšanā un Padomes 2019. un 2024. gadā sagatavotos KVAI par agresīvas nodokļu plānošanas prakses ierobežošanu.

(29) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "enerģētiskā drošība" plānā ir iekļauti pasākumi, ar ko racionalizē atļauju piešķiršanas procesus atjaunīgās enerģijas stacijām un atbalsta investīcijas atjaunīgajos energoresursos, kā arī elektrotīkla un uzkrāšanas jaudas stiprināšanu (tie iekļauti arī ANP).

(30) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "aizsardzības spējas" plānā ir ietvertas investīcijas militārās infrastruktūras modernizācijā, kiberdrošības uzlabošanā un saskaņošanā ar Eiropas aizsardzības industriālo stratēģiju.

(31) Plānā sniegta informācija par saskaņotību un attiecīgā gadījumā papildināmību ar kohēzijas politikas fondiem un Maltas ANP dažādās jomās, tajā skaitā publiskās pārvaldes digitalizācijā un modernizācijā, ilgtspējīgas multimodālas pilsētu mobilitātes veicināšanā, noturības veicināšanā veselības nozarē, nodrošinot spēcīgu un ilgtspējīgu darbaspēku, un darba tirgus noturības stiprināšanā, dzimumu līdztiesības veicināšanā un prasmju stiprināšanā.

(32) Plānā ir sniegts pārskats par Maltas publisko investīciju vajadzībām attiecībā uz ES kopīgajām prioritātēm, un tā mērķis ir palīdzēt nodrošināt šīs vajadzības. Lai nodrošinātu taisnīgu zaļo pārkārtošanos, Malta ir apzinājusi investīciju vajadzības, kas saistītas ar atjaunīgajiem energoresursiem, energoefektivitāti, pielāgošanos klimata pārmaiņām, aprites ekonomiku, piesārņojuma novēršanu un biodaudzveidības aizsardzību. Lai panāktu taisnīgu digitālo pārkārtošanos, plānā ir apzinātas investīciju vajadzības, kas saistītas ar digitālajām prasmēm, uzņēmumu digitālo pārveidi un drošu un ilgtspējīgu digitālo infrastruktūru. Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, tostarp Eiropas sociālo tiesību pīlārs" ir apzinātas investīciju vajadzības aktīvajā darba politikā un sociālajos pakalpojumos agrīnā pirmsskolas izglītībā, mūžizglītībā un profesionālajā izglītībā un apmācībā (PIA), veselības infrastruktūrā un ilgtspējīgā tūrismā. Attiecībā uz kopīgo prioritāti "enerģētiskā drošība", ir apzinātas investīciju vajadzības atjaunīgās enerģijas infrastruktūrā, jo īpaši saules un vēja enerģijā, energoefektivitātē un viedo tīklu un enerģijas uzkrāšanas risinājumu izstrādē. Saistībā ar aizsardzības spēju veidošanu Malta ir apzinājusi investīciju vajadzības savās aizsardzības spējās, lai nodrošinātu valsts un Eiropas drošību.

Komisijas novērtējuma secinājums

(33) Kopumā Komisija uzskata, ka Maltas plāns atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

PADOMES VISPĀRĒJAIS SECINĀJUMS

(34) Padome atzinīgi vērtē Maltas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu un uzskata, ka tā pilnīga īstenošana palīdzētu nodrošināt stabilas publiskās finanses un atbalstīt valsts parāda ilgtspēju, kā arī ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

(35) Padome pieņem zināšanai Komisijas veikto plāna novērtējumu. Tomēr Padome aicina Komisiju iesniegt savu novērtējumu par turpmākajiem plāniem atsevišķā dokumentā, kas nav Komisijas ieteikumi Padomes ieteikumiem.

(36) Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu par neto izdevumu virzību un galvenajiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem plānā, tostarp saistībā ar Komisijas iepriekšējiem norādījumiem, kā arī plāna neto izdevumu virzības ietekmi uz valsts budžeta deficītu un parādu. Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, ka makroekonomiskie un fiskālie pieņēmumi – lai gan dažos gadījumos tie atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, tostarp, lai ņemtu vērā atjauninātus makroekonomiskos un fiskālos datus, – kopumā ir pienācīgi pamatoti un ir balstīti uz pārliecinošiem ekonomiskiem argumentiem. Padome pieņem zināšanai plāna plašo fiskālo stratēģiju un riskus attiecībā uz perspektīvu, kas varētu ietekmēt makroekonomikas scenārija un pamatā esošo pieņēmumu īstenošanu un plāna neto izdevumu virzības sasniegšanu. Konkrētāk, Padome atzinīgi vērtē arī to, ka pirms plāna iesniegšanas valsts līmenī tika iesaistītas attiecīgās ieinteresētās personas. Padome arī atzīmē, ka ģeopolitiskie riski var radīt spiedienu uz aizsardzības izdevumiem.

(37) Padome gaida, ka Malta būs gatava vajadzības gadījumā pielāgot savu fiskālo stratēģiju, lai nodrošinātu neto izdevumu virzības sasniegšanu. Padome apņemas cieši uzraudzīt ekonomikas un fiskālās norises, tostarp tās, kas ir plāna scenārija pamatā.

(38) Padome uzskata, ka ir pamatoti turpināt diskusijas, lai panāktu kopīgu izpratni par kumulatīvo neto izdevumu pieauguma tempu ietekmi uz gada uzraudzību, gatavojoties nākamajai fiskālās uzraudzības kārtai.

(39) Padome pieņem zināšanai Komisijas aprakstu par reformām un investīciju vajadzībām un nodomiem, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt šādu reformu un investīciju īstenošanu. Padome, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem ziņojumiem, izvērtēs šādas reformas un investīcijas un uzraudzīs to īstenošanu Eiropas pusgada ietvaros.

(40) Padome gaida Maltas gada progresa ziņojumus, kuros jo īpaši tiks sniegta informācija par Padomes noteiktā neto izdevumu virzības sasniegšanas gaitu, kā arī par plašāku reformu un investīciju īstenošanu Eiropas pusgada kontekstā.

(41) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 17. pantu Padomei būtu jāiesaka Maltai plānā noteiktā neto izdevumu virzība,

AR ŠO IESAKA MALTAI RĪKOTIES ŠĀDI.

1. Nodrošināt, ka neto izdevumu pieaugums nepārsniedz šā ieteikuma I pielikumā noteiktos maksimumus.

Briselē, 2025. gada 21. janvārī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

A. DOMAŃSKI

I PIELIKUMS

Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi
(gada un kumulatīvie pieauguma tempi nominālā izteiksmē)

Malta

Gadi		2025	2026	2027	2028
Pieauguma tempi (%)	Gadā	6,0	5,8	5,8	6,1
	Kumulatīvi (*)	13,8	20,4	27,4	35,1

(*) Kumulatīvos pieauguma tempus aprēķina, par bāzes gadu pieņemot 2023. gadu. Kumulatīvos pieauguma tempus izmanto, veicot kontroles konta *ex post*atbilstības ikgadējo uzraudzību.